

GAZETA LWOWSKA

wychodzi każdego powszedniego dnia popołudniu

Ceny prenumeraty: We Lwowie bez doręczenia do domu . . . mies. zł. 2 [—] , kwart. 6 [—] z dostawą do domu . . . mies. zł. 2 ⁴⁰ , kwart. 7 [—] Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2 ⁴⁰ , kwart. 7 [—] Za granicą mies. zł. 5 [—] , kwart. 15 [—]	Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 21-17. Konto PKO Lwów № 504.044	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p. Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.	CENA NUMERU 10 gr.	Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr. (6½ cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 20, w nadesłanym i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, raski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1 [—] . Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje, prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagranic. o 50 proc. drożej
---	--	---	------------------------------	---

W ŚWIELE JEDNEGO SPRAWOZDANIA.

Z początkiem każdego roku ogłasza Bank Polski sprawozdanie ze swej działalności w roku ubiegłym. Sprawozdanie to jest ciekawym obrazem stanu i poczyną tej najważniejszej w Polsce instytucji bankowej, będącej zresztą jedynym w Polsce bankiem emisyjnym. Ale nie o to nam w tej chwili chodzi. Bank Polski opiera zawsze sprawozdanie z swojej własnej działalności na przedstawieniu całości kształtu położenia gospodarczego Państwa. I to właśnie tzw. „sprawozdanie ogólne” jest rzeczą, która interesować musi każdego obywatela a to tem bardziej, że każde twierdzenie, pomieszczone w tem sprawozdaniu, oparte jest na najdokładniejszym zbadaniu danej kwestji, na najściślejszych faktycznych podstawach, nie ulegających najmniejszej wątpliwości.

W ślad za tem godzi się przypaść, w jaki sposób ostatnie sprawozdanie maluje nasze położenie gospodarcze.

Polska — wedle sprawozdania — która od początku kryzysu skierowała swe wysiłki na dostosowanie całości kształtu życia gospodarczego do naszego poziomu, zapewniła sobie przez taką politykę stabilizację życia gospodarczego w wielu dziedzinach. Stałość waluty i czujność nad równowagą budżetu stanowiła i w roku sprawozdawczym podstawę tej stabilizacji. Przeprowadzone w myśl polityki państwowej wysiłki organizacyjne i uzyskane w ich wyniku oszczędności w kosztach wytwórczości zarówno rolniczej, jak i przemysłowej oraz wymiany handlowej, spowodowały stopniową, powolną, ale wyraźną poprawę w dziedzinie obrotów gospodarczych.

W dziedzinie finansowej sytuacja była pomyślną. Na rynku panowała stosunkowo znaczna płynność, stopa procentowa miała tendencję do zmniejszenia a obroty gospodarcze były bardziej ożywione niż w latach poprzednich przy wzrastających kursach.

Poczucie równowagi i stabilizacji stosunków gospodarczych wzmocniło w kraju zaufanie do trwałości sytuacji walutowej i gospodarczej, co znalazło swój wyraz w zwiększonej podaży stażuryzowanego złota. Zawarcie w Anglii dalszej, drugiej z rzędu na przestrzeni kilku miesięcy, transakcji finansowo-towarowej dla polskich kolejki państwowych było dowodem, że korzystna ocena naszej sytuacji nie ogranicza się do opinii wewnątrz kraju.

Odnośnie rolnictwa stwierdza sprawozdanie wprawdzie, że sytuacja rolnictwa nie uległa poprawie wobec utrzymania się bardzo niskich cen zarówno płodów rolnych, jak i produktów hodowlanych, jednak proces przy stosowywania kosztów produkcji rolnej do obecnych niskich cen, jak również odbudowa kapitałów obrotowych w rolnictwie, zrobili w zdrowszych warsztatach rolnych znaczne postępy.

Natomiast produkcja przemysłowa była w roku 1934 wyższą, niż w obu poprzednich latach, przyczem w niektórych gałęziach wzrost był nawet znaczny. Pomimo trwających na rynkach zagranicznych utrudnień przywozowych oraz spadku niektórych cen międzynarodowych, przemysł polski wydatnie zwiększył w szeregu dziedzin ilość wywozowych produktów. Jednocześnie zbyt na rynku wewnętr-

Szała zwycięstwa przechyliła się na stronę powstańców greckich.

Białogród, 9 III. (PAT). Prasa jugosłowiańska donosi, że położenie wojsk rządowych greckich pogarsza się, szczególnie w Macedonji i na wyspach morza Egejskiego. Ofensywa powstańców w Macedonji ma przebieg pomyślny dla atakujących. Odgłosy walki, które były słyszane na granicy bułgarskiej, poczynają się oddalać, co wskazuje na cofanie się wojsk rządowych.

Wojska powstańcze zajęły wyspy Chios, Lesbos i Samos. Powstańcy przerwali jedną linię kolejową, łączącą Saloniki z Atenami, wskutek czego

Rokowania z powstańcami?

Rzym, 9 III. (PAT). „Corriere della Sera” donosi z Aten o urzędowym potwierdzeniu wiadomości o zajęciu przez powstańców wysp Mytilene, Lesbos, Samos i Chios. Gdyby wiadomości o wybuchu powstania w Laryssie sprawdziły się, oznaczałoby to odcięcie Salonik od Aten.

Greccy generałowie Othonaios i Ma-

wojska rządowe pozostające w Macedonji zostały odcięte od Aten.

Rzym, 9 III. (PAT). Z Salonik donoszą o sukcesach wojsk powstańczych w Tracji. Wojska gen. Kamenosa, wodza powstańców, zajęły Dedeagacz, Ksanti, Kseres i Kawallę. Główne siły gen. Kamenosa zajmują pozycje strategiczne między jeziorem Tasinow a Doiran na pograniczu bułgarskim. Po przygotowaniu artyleryskim wojska powstańcze przeszły do ataku na odcinku Orleak a rzeką Strumą, jednak bitwa o decydującem znaczeniu jeszcze się nie rozpoczęła.

zarubis doradzają premierowi, aby wszczął rokowania z powstańcami. Związek kobiet greckich zwrócił się do rządu z prośbą o zapobiegnięcie dalszemu przelewowi krwi bratniej.

Londyn, 9 III. (PAT). Reuter donosi z Aten, iż oczekiwana jest tam bitwa morska, która będzie mieć decydujące znaczenie dla powstania.

Wojskom rządowym brak amunicji.

Białogród, 9 III. (PAT). W tutejszych kołach sądzą, że powodem bierności wojsk rządowych są nie złe warunki atmosferyczne, ale poprostu brak amunicji, gdyż wszystkie składy amu-

nicji i materiałów wybuchowych znajdują się w północnej i w północno-wschodniej części kraju, a te znow są opanowane przez powstańców.

Zapowiedź bitwy morskiej pod Kretą.

Białogród, 9 III. (PAT). Korespondent „Prawdy” donosi z Salonik, iż bitwa morska między obu flotami rozegra się na wodach Krety. 4 kontrtorpedowce rządowe opuściły port macierzysty, udając się na te wody. Rząd rozporządza ponadto 6 torpedowcami i 4 łodziami podwodnymi. Siły te mają zapewnić rządowi przewagę nad flotą powstańców.

Powstańcy opanowali linię kolejową Seres-Saloniki. Samoloty rządowe bombardowały wczoraj Seres. Wczoraj kur-

sowały pogłoski, że wódz powstańców gen. Kamenos, uciekł do Bułgarii.

Saloniki, 9 III. (PAT). Cała dolina rzeki Strumy aż do Kato i Poroi nawiedzona została powodzią. Most na Strumie jeszcze się trzyma, ale grozi mu zniszczenie przez napierające wody. Powódź uszkodziła częściowo linię kolejową do Poroi.

Dowódca wojsk rządowych gen. Kondylis oświadczył, że atak jego wojsk będzie musiał osłabnąć z powodu walki z powodzią.

Greckie komunikaty urzędowe. Mocarstwa wysyłają flotę na wody greckie.

Ateny, 9 III. (PAT). Ateńska agencja telegraf. donosi, że na mocy decyzji rady ministrów, minister wojny Kondylis otrzymał rangę generała dywizji w uznaniu zasług, położonych w kierunku uśmierzenia powstania i przywrócenia ładu w kraju.

W kołach politycznych wskazują na znaczenie demarche Brytanji u premiera Tsaldarisa.

Niepogoda utrudnia w dalszym ciągu operacje wojskowe nad Strumą, ale

przygotowania do ofensywy trwają nadal.

Ateny, 9 III. (PAT). Agencja urzędowa donosi, że operacje wojskowe nad Strumą są w dalszym ciągu utrudnione z powodu niepogody. Przygotowania do ofensywy trwają jednak dalej.

Ateny, 9 III. (PAT). W następstwie bombardowania miasta Seres przez samoloty rządowe, w mieście wybuchły rozruchy uliczne. Dowódca wojsk po-

wstańczych zwrócił się do floty z prośbą o posiłki.

Według wiadomości z Salonik, przybycie francuskich i angielskich okrętów wojennych na wody greckie, zostało powitane z wielkiem zadowoleniem.

Rzym, 9 III. (PAT). W związku z wypadkami w Grecji, odpłynęły na morze Egejskie krążownik „Tranta” i kontrtorpedowce „Damosto” i „Pigafotta”. Okręty te zatrzymały się narazie w Dodekanezie.

Rozwój sytuacji na Bałkanach wywołuje żywe zainteresowanie w Anglii.

Londyn, 9 III. (PAT). Rozwój sytuacji na Bałkanach zaczyna wywoływać w Londynie coraz żywsze zainteresowanie. Poseł brytyjski w Atenach udał się z polecenia Foreign Office do premiera Tsaldarisa, wyrażając ubolewanie rządu brytyjskiego z powodu przelewu krwi bratniej. Poseł brytyjski w myśl wyraźnych instrukcyj, nie wypowiadał żadnej opinji swego rządu, na temat rozgrywających się wypadków, gdyż Brytanja zajmuje na razie stanowisko wyczekujące.

W angielskich kołach politycznych panuje wrażenie, że rządowi brytyjskie mu nie uda się wytrwać w roli neutralnego obserwatora. W Londynie wyrażają obawę, iż komplikująca się sytuacja na Bałkanach może spowodować taki rozwój wypadków, iż rząd brytyjski będzie musiał interwenjować w drodze dyplomatycznej. Specjalnie obawiają się w Londynie skutków koncentracji na granicy greckiej wojsk tureckich i bułgarskich. Ostatnie wiadomości o ruchach floty powstańczej w kierunku północnym, oraz zajęcie przez nią wysp Samos, Chios, Mytilene i in., zwiększyły obawy, iż Turcja może podjąć pewne kroki, dotyczące Dardaneli. Nadeszła tu wiadomość, że Venizelos, w razie niepowodzenia powstania, zamierza ogłosić Kretę państwem samodzielnym, stanąć na jego czele jako prezydent, a później zwrócić się do Ligi Narodów o ochronę.

Bilans B. G. K.

Warszawa, 9 III. (PAT). Pod przewodnictwem prezesa Góreckiego odbyło się posiedzenie rady nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego, poświęcone sprawozdaniu rocznemu. Rada zatwierdziła bilans netto Banku na 31 grudnia 1934 r., zamknięty kwotą 2.211 milj. zł. czyli o 44,5 milj. zł. więcej niż w r. ub. Czysty zysk banku jest wyższy w tym roku o 3 milj. zł. niż w r. 1933. Szczegółowa działalność banku będzie omówiona na specjalnej konferencji prasowej w dniu 15 bm.

nym wykazał powszechny dalszy wzrost w porównaniu z rokiem poprzedzającym.

Obroty towarowe w handlu wewnętrznym, które w roku 1933 wykazały stabilizację, w okresie roku 1934 osiągnęły naogół wzięwszy pewien wzrost, wahający się przeważnie w granicach od kilku do kilkunastu procentów. Wzmożenie obrotów towarowych znalazło wyraz we wzroście ładunków kolejowych, których przeciętna miesięczna w porównaniu z rokiem poprzedzającym zwiększyła się o 10%. Niemal w dwójnasób powiększył się

przewóz materiałów budowlanych. Po zatem wzrosły transporty płodów rolnych, drzewa, węgla, nawozów sztucznych oraz towarów produkcji przemysłowej.

Handel zagraniczny Polski kształtował się w roku sprawozdawczym znacznie pomyślniej, niż w roku poprzedzającym. Zawdzięczać to należy przede wszystkim wysiłkom organizacyjnym handlu i przemysłu a także korzystnemu wpływowi układów handlowych, zawartych przez Polskę z szeregiem krajów w latach 1933 i 1934. W rezultacie nadwyżka wywozu nad

przywozem, wynosząca w roku 1933 133 milj. zł., podniosła się w roku sprawozdawczym do 177 milionów.

Port w Gdyni, którego obroty w roku sprawozdawczym przekroczyły po raz pierwszy siedem milionów tonn, utrzymał i w roku 1934 zdobytą poprzednio pozycję największego portu nad Bałtykiem. Zawdzięczać należy to dalszemu usprawnieniu i rozbudowie portu, zwiększeniu floty handlowej oraz stałym dążeniom do uczynienia z Gdyni — obok portu przeładunkowego — również ośrodka handlowego i przemysłowego. A. L.

Apetyty tureckie na Dardanele.

Londyn, 9 III. (PAT). Prasa angielska omawia szeroko wypadki bałkańskie, wyrażając obawę, że mogą one pociągnąć za sobą daleko idące następstwa.

„Times“ zwraca uwagę na wzmocnienie garnizonów tureckich w Tracji i wyraża podejrzenie, że krok ten nie pozostaje w związku z wypadkami greckimi, ale stanowi specjalną akcję oddawna przygotowywaną.

„Morning Post“ stojący blisko brytyjskich kół wojskowych a wyrażający poglądy admiralicji, wymienia Dardanele jako najbliższy cel zamierzeń tureckich i oskarża Turcję, że dąży do uwolnienia się od postanowień konwencji dardanelskiej, zabraniającej utrzymywanie wojsk w Dardanelach i fortyfikowanie ich.

„Dail Herald“ twierdzi, że za całą rewoltą krecką kryje się Mussolini, który kieruje skutecznie akcją w celu obalenia paktu bałkańskiego. Prowłoska Grecja z Venizelosem na czele oraz prowłoska Bułgaria, mogłaby rozbić pakt bałkański i zapewnić Włochom kontrolę na Bałkanach.

Inne dzienniki opierając się na wiadomościach ze źródeł jugosłowiańskich, oceniają w podobny sposób sytuację, zwracając uwagę na rolę Włoch oraz zaznaczają, że w razie zwycięstwa rewolucji, Grecja ustąpiłaby Bułgarii dostęp do Morza Egejskiego w Tracji. Tego rodzaju zapewnienie miał złożyć Venizelos Mussolinemu.

Z wiadomości otrzymanych przez prasę angielską z Grecji wynika, że wojska powstańcze czynią postępy, i że większa część Tracji znajduje się w ich rękach. Powstańcy zajęli ostatnio miasta Xanti, Gumolina, Drama, Dedeagacz, Seres i Kavalle. Szósty pułk piechoty greckiej, stojący nad granicą grecko-bułgarską, w pobliżu bułgarskiego miasta Newrokop, przeszedł na stronę powstańców, których siły zbrojne w tej części Grecji wynoszą 12.000 wojsk regularnych i 24.000 ochotników. Siły powstańców wzmocnione zostały ostatnio przez robotników z fabryk tytoniowych, wśród których jest wiele elementów skrajnie radykalnych komunistycznych. Robotnicy idą do walki w obronie zagrożonej według ich mniemania Republiki.

Gen. Kamenos, dowódca wojsk powstańczych, po opanowaniu miasta

Sejm zwołany na 13 b. m.

Warszawa, 9 III. (PAT.) Marszałek sejm wyznaczył posiedzenie plenarne sejm na dzień 13 bm. na godz. 16.

Temperatura we Lwowie wynosiła dziś o godz. 7 rano — 6.4 ciśn. atm. 748.13. O godz. 13-tej temp. — 3.1 ciśn. atm. 749.75. Wczoraj wieczorem o godz. 21-tej temp. — 7.4 ciśn. atm. 748.03.

Drama, będącego ośrodkiem przemysłu tytoniowego, otrzymał od tamtejszych banków 60.000 funtów szterl. w drachmach greckich na żołąd dla żołądniczy i na aprowizację. Natomiast na Samos i Mitylene filje banku greckiego z polecenia centrali w Atenach spaliły wszystkie banknoty.

Grypa, przeziębienie i katary.

Największe ich nasilenie podczas ostrych zmian pogody.

Potwierdza się w zupełności teza naszych pradziadów, że grypa, przeziębienie, katary i t. p. pochodzą w większości wypadków z zimna i wilgoci przy raptownej zmianie pogody. Na skutek tego występują zmiany w błonach śluzowych, które stają się bardziej przepuszczalne dla bakterji drobnoustrojów. Nie należy również zapominać o tem, że wymienione dolegliwości są udzielające i można ich nabawić się

również nie będąc przeziębionym, a obciążając, lub stykając się z osobami zakażonymi, kaszlącymi i przeziębionymi.

W czasach dzisiejszych jesteśmy w lepszej sytuacji, niż dawniej, gdyż posiadamy wiele wypróbowanych i skutecznych środków stosowanych przy grypie i przeziębieniu. Jednym z nich są tabletki Tolgał, które nabyć można w każdej aptece.

1054

Poseł Miedziński przeciw podwyższeniu podatku gruntowego.

Sejm uchwalił szereg ustaw podatkowych.

Warszawa, 9 III. (PAT). Na wczorajszym plenarnym posiedzeniu sejm znalazł się szereg projektów ustaw. Przed przystąpieniem do porządku dziennego marszałek sejm zawiadomił Izbę o zrzeczeniu się mandatów poselskich przez posłów Karola Polakiewicza i Antoniego Ponikowskiego. Sejm uznał mandaty te za wygasłe. Po przyjęciu rządowego projektu ustawy w sprawie majątków pozostałych po b. ziemstwach i gubernialnych komitetach zarządzających i b. samorządzie miejskim, poseł Tebinka referował sprawę noweli do ustawy o popieraniu rozwoju i rozbudowy miasta i portu w Gdyni. Odnośna ustawa nadaje Gdyni szereg przywilejów, które przy czynią się do dalszego jej rozwoju. Nowela zwalnia do roku 1945 przedsiębiorstwa, które poczynią w Gdyni inwestycje, mające doniosłe znaczenie dla rozwoju gospodarczego miasta i portu. Po przemówieniu posła Lewandowskiego (Klub Nar.), który wypowiedział się przeciw poprawkom komi-

sji, natomiast za ustawą, projekt rządowy przyjęto w obu czytaniach wraz z poprawkami komisji.

Z kolei poseł Holyński referował projekt ustawy o poborze odsetek od zaległości podatkowych i innych danin publicznych. Obecnie odsetki wynoszą 1% miesięcznie. Rządowy projekt obniża je do 0.75% miesięcznie i wprowadza ponadto odsetki ulgowe w wysokości 0.4% dla tych płatników, którzy płacić będą zaległości rozłożone na raty. Odsetki ulgowe dotyczą wszystkich podatków państwowych i samorządowych. Projekt ustawy przyjęto w obu czytaniach.

Następnie poseł Holyński przedstawił sprawozdanie komisji skarbowej o noweli do ustawy o wypuszczeniu biletów skarbowych do wysokości 300 milj. zł. Po przemówieniu posła Rytmara projekt przyjęto w obu czytaniach.

Pos. Psarski referował rządowy projekt ustawy o opodatkowaniu cukru skrobiowego (15 zł. od 100 kg.). Po

przemówieniu posłów Grützmachera (nar.) i Mikołajczyka (lud.), projekt przyjęto w obu czytaniach. Następnie po referacie posła Psarskiego przyjęto w obu czytaniach projekt ustawy nakładający na każdy kilogram skroplonego kwasu węglowego (kraj. i zagr.) podatek 40 gr., który w wysokości 1 grosza od litra napojów chłodzących obciąża producentów.

Pos. Duch referował projekt ustawy o zmianie ustawy o państw. podatku dochodowym. Projekt ma na celu uniemożliwienie wyłączenia od obowiązku podatkowego pewnej części dochodów, co obecnie niekiedy się zdarza i stwarzanie ulg dla tych podatników, którzy przez zużycie części swych dochodów przyczyniają się do wzmocnienia życia gospodarczego.

Projekt przyjęto w 2. i 3. czytaniu.

Następnie uchwalono nowelę do ustawy o opłatach stemplowych. Wprowadza ona rozszerzenie niektórych przepisów z tej dziedziny i 5% podwyżkę, która pójdzie w całości na zmniejszenie deficytu budżetowego.

Po wydaniu posła Wrony (bez przynależności klub.), Izba przystąpiła do 1. czytania rządowych projektów ustaw. Przy ustawie o poborze 10% podatku do opłat stemplowych i opłat pośrednich, oraz 15% dodatku do podatków bezpośrednich spadkowego i od darowizn, zabrał głos imieniem BBWR poseł Miedziński, który przypomniał, że składając sprawozdanie z prac komisji budżetowej, oświadczył, że według stanowiska większości tej komisji, wprowadzenie nowych podatków lub zmian obciąża dotychczas istniejące i musi być wydane z całą ostrożnością i przemyśleniem, z uwzględnieniem zmian, jakie kryzys poczynił w zdolności płatniczej społeczeństwa. Klub BBWR ustosunkowuje się negatywnie do projektu podwyższenia podatku do podatku gruntowego i uważa, że stanowisko to znajdzie zrozumienie u rządu. Po przemówieniach pos. Wierczaka (nar.) i Zaremby (PPS), projekt odesłano do komisji skarbowej i na tem posiedzenie zamknięto.

Sport i Wychowanie Fizyczne.

Mistrzostwa hokejowe Polski we Lwowie. Polski Związek hokeja na lodzie, jak już podaliśmy, zwrócił się do lwowskiego okr. Związku hokejowego z propozycją przeprowadzenia we Lwowie turnieju finałowego o mistrzostwo Polski. W przeddzień turnieju tj. w sobotę dnia 9 bm. odbędzie się we Lwowie mecz rewanżowy pomiędzy poznańskim AZS. a warszawską Legią, które to zawody wchodzić jeszcze w ramy spotkania pułki półfinałowej. Zwycięzca sobotniego meczu wejdzie jako czwarta drużyna do finału obok Czarnych, Lechji lwowskiej i Cracovii. Program rozgrywek ustalony został jak następuje: w sobotę AZS.—Legja i mecz rewanżowy Legja—AZS., w niedzielę Czarni walczą z Lechją, a Cracovia ze zwycięzcą spotkania AZS.—Legja, w poniedziałek Cracovia spotka się z Czarnymi, a Lechja ze zwycięzcą meczu AZS.—Legja, w wtorek Lechja gra z Cracovią, a zwycięzca meczu AZS.—Legja z Czarnymi.

Sztafeta motocyklowa z adresem hołdowniczym dla Marszałka Piłsudskiego. Dorożnym zwycięzajem w dniu 18 bm. z krakowskich Oleandrów wyruszy sztafeta motocyklowa Związku Strzeleckiego w Kra-

kanie z adresem hołdowniczym dla Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Trasa sztafety podzielona została na 3 etapy: Kraków—Kielce, Kielce—Radom i Radom—Warszawa. Zawodnikom chodzi o doręczenie w czasie możliwie najkrótszym adresu hołdowniczego Dostojnemu Solenizantowi i wykazanie przez to opowania maszyny we wszystkich warunkach drogowych. Do zawodów dopuszczeni zostali kierowcy, będący członkami oddziałów motocyklowych Związku Strzeleckiego i śląskiego.

Polacy wyeliminowani. W dalszym ciągu rozgrywek o mistrzostwo tenisowe Rivieri w Mentonie Laska zwyciężył łatwo Brunion 6:0, 6:3. Amerykanin Hines wyeliminował Lessuera 6:3, 6:4. W grze mieszanej para Noel-Lesseur zwyciężyła parę Lermite—Hebda 6:4, 4:6, 7:5. W ten sposób Polacy odpadli od walk finałowych.

Niemcy pokonali bokserów czeskich. W ramach turnieju bokerskiego o puchar Europy środkowej odbył się tu międzynarodowy mecz Niemcy—Czechosłowacja. Zwyciężyli bokserzy niemieccy 10:6. —

Z TEATRU WIELKIEGO.

„PRZEPROWADZKA“.

SZTUKA KAROLA HUBERTA ROSTWOROWSKIEGO. — REŻYSERIA BRONISŁAWA DĄBROWSKIEGO. — DEKORACJE WŁADYSŁAWA DASZEWSKIEGO.

Już to samo, że „Przeprowadzka“ jest drugą częścią trylogii dramatycznej (I. część: „Niespodzianka“, III: „U mety“), każe sięgnąć myślą poza dramaturgię i jego sceniczną konkretyzację. Spojrzeć w oczy twórczości Rostworowskiego, przejrzeć jego zimne moralizatorstwo. Trudno ostać się w tej pozycji — bez uprzedzeń. Uprzedzają do tego ponurego starca racje społeczne i artystyczne. Społeczne, bo trudno zapomnieć, że przed 10 laty właśnie K. H. Rostworowski przewodził endeckiej nagonce na Żeromskiego, tuż przed śmiercią autora „Przedwiośnia“. Ale mówimy przedewszystkiem o racyjnych artystycznych. Ujrzany w świetle swej twórczości Rostworowski, wydaje się być postacią epoki przejściowej, albo zgoła — schyłkowcem. Dramaturg szkoły Ibsena i Strindberga, zabrał w ulubioną manierę naturalistyczną bezpowrotnie i bez wyjścia. Bo skoro żadnej ewolucji artystycznej nie oznaczała dziwna dramatyzacja „Miłosierdzia“, trylogia o Franku Szywały („Niespodzianka“ —

„Przeprowadzka“ — „U mety“) wprowadziła nas znów w świat skrajnego naturalizmu dramatycznego. Bezpośrednio po ukazaniu się „Niespodzianki“ Kołaczkowski mówił o jej anarchizującym „ultranaturalizmie“. I orzekł — zbyt jednostronnie może, ale słusznie: „Przy tym prymitywizmie prawy odsłoniętej i tych środków ekspresji, sztuka ta nadaje się do wystawienia na scenach popularnych; tam zapewne byłaby pożyteczna“.

Naturalizm „Przeprowadzki“ jest innego nieco charakteru; nie faktograficzny, ale psychologiczny. Zaczyna się tu na dobre sprawa młodego Szywały, zaplątana koło dziwnego kompleksu, który ośwładną skołataną głowę tragicznego historyka. Jest to kompleks dziedzictwa zbrodni rodziców, szukający ujścia w wielorakich przejawach życia. „Przeprowadzka“ jest więc historią wyzwolenia kompleksu. Staje się to równocześnie z faktem narodzin braterstwa Franka i Felka. Momentem przełomowym jest chwila samobójstwa. Podjęte przez autora „Przepr-

wadzki“ penetracje ludzkiej podświadomości, wzbogacone są współbiegającymi sprawami miłości Starszego Pana i miłości Ciepeliowej. Mimo życia, które tchnął w nie autor, wydają się te wątki li tylko funkcjami centralnej sprawy: „przeprowadzki“ Franka Szywały z psychicznego kalectwa do psychicznego zdrowia. Bystry obserwator nie uwierzy w dobrą przyszłość tragicznego karierowicza, Franka Szywały. I słusznie! Krach moralny będzie osnową trzeciej części trylogii Rostworowskiego: „U mety“.

Rostworowski jest pesymistą i fatalistą. W dramacie jego niema momentów krzepnącego buntu. Jest tylko goły fakt, najzupełniej obojętny pod względem moralnym. Dlatego moralizatorstwo Rostworowskiego jest amoralne. Nie przemawia za ani przeciw. Nie przejmuje ani nie porusza; budzi tylko zimne refleksje. Ową okropną naturalizm dramatowy Rostworowskiego wydaje się poprostu — niepotrzebny. O ileż przewyższają je najsłabsze nawet próby dramatyzowania naturalistycznej rzeczywistości: „Sędziowie“ Wyspiańskiego i „Biała rękawiczka“ Żeromskiego.

To, co w dramacie K. H. Rostworowskiego jest jedynie i tylko legitymacją wielkości, to doskonałe poczucie faktury dramatycznej. Nerw sceniczny najczystszej wody, wydoskona-

lone narzędzie tworzenia. Dlatego tw. wielki dramaturg w interpretacji Rostworowskiego jest relacją wyłącznie techniczno-artystyczną. Więcej nawet: jest może nawet techniczną doskonałością. I dziwne: akcja „Przeprowadzki“ nie toczy się żywo, nie biegnie. Kłębi się, wikła i kotłuje, jak woda nad ukrytymi lejami. Nie odgadnąć, co pod wodą: może głębia, a może tylko dołek niewielki.

Gra Krzemieńskiego (Felek) i Biało-szczyńskiego (Franek) była koncertem. Prawdziwym koncertem. Nastrojona, śmiała i żywa. Bardzo dobra była Martini jako Zosia. Bardzo dobrze grali: Bohdańska (Ciepeliowa), Leliwa (Ciepeli) i Strachocki jako Starszy Pan. (Pytanie pod adresem Dyrekcji: dlaczego teatr lwowski nie wyzyskuje pełnej skali twórczych możliwości Strachockiego?). Reżyserja Dąbrowskiego zmontowała dramat. Ale dlaczego twórca czy reżyser nie pokusi się o odwrócenie tego monotonnego koszmara dramatycznej anegdoty, wypełniającej dramat Rostworowskiego. Zmienić, natłoczyć, przetworzyć. Chyba, że — niewarto.

Oprawa dekoracyjna Daszewskiego rozszerzyła — o ile możliwości — ciasnotę naturalistycznej przestrzeni. Scena nie straciła głębi i powietrza.

B. W. L.

